

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **N. K.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2020, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 4. 2020, č. j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 19. 6. 2020 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2020, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“),

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.

kterým byly částečně zamítnuty její námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobkyni od 24. 6. 2019 přiznán invalidní důchod prvního stupně. Napadeným rozhodnutím byl žalobkyni od 24. 6. 2019 přiznán invalidní důchod prvního stupně a od 5. 2. 2020 invalidní důchod druhého stupně.

2. Žalobkyně v žalobě namítla, že její zdravotní stav byl posudkovým lékařem žalované nesprávně hodnocen. Žalobkyně tvrdí, že její onemocnění narkolepsií s kataplexií ji zcela znemožňuje práci. Kataplexie se u žalobkyně dostavuje 40 – 60x denně, potřebuje spánek alespoň třikrát během denní doby v délce dvou hodin, v denním spánku jsou sny, po krátkém spánku nenastává osvěžení, ale spánková opilost, někdy kataplexie trvá až hodinu. Vše dokládá vyjádřením specialisty ze spánkové neurologie Fakultní nemocnice Praha, prof. MUDr. K. Š., Dr.Sc., který je jejím ošetřujícím lékařem. Žalobkyně nemůže mít řidičský průkaz, při dojíždění hromadnou dopravou opakovaně přejela zastávku v důsledku usnutí, v práci – pracuje jako asistentka v mateřské škole – při vycházkách s malými dětmi za chůze usnula tzv. mikrospánkem, kdy není schopna smysluplně odpovědět na dotaz a následně upadá. Takový stav je neudržitelný. Není schopna ani dopomoci s domácími pracemi, přes den naráží do předmětů, dveří, rozbíjí nádobí, nebývale rychle dochází ke zhoršení paměti, kdy si nevybavuje běžná slova.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že vzhledem k tomu, že žalobkyně namítá nesprávné posouzení svého zdravotního stavu, navrhuje jeho přezkoumání posudkovou komisí MPSV ČR, která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 17. 4. 2022 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně vystudovala Střední pedagogickou školu a Střední zdravotnickou školu v Krnově, obor předškolní a mimoškolní pedagogika. Dne 10. 7. 2019 požádala o invalidní důchod. K zdravotním stavu žalobkyně se postupně vyjadřovali posudkoví lékaři takto:
 - dne 23. 8. 2019 posudkový lékař OSSZ Opava shledal zdravotní stav žalobkyně dlouhodobě nepříznivý v důsledku narkolepsie I. typu, s kataplexií, která podle něj vede ke snížení psychické a fyzické výkonnosti a některé denní aktivity lze realizovat jen s obtížemi. Hodnoceno podle kapitoly VI. oddíl 5a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesem pracovní schopnosti 20%, která se nemění podle § 3 citované vyhlášky. Posudek vedl k zamítnutí žádosti dne 4. 9. 2019.
 - dne 25. 11. 2019 posudkový lékař OSSZ Opava shledal zdravotní stav žalobkyně dlouhodobě nepříznivý v důsledku narkolepsie I. typu, s kataplexií, s komplexně vyjádřenou symptomatikou, která podle něj vede k poklesu pracovní schopnosti. Hodnoceno podle kapitoly VI. oddíl 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesem pracovní schopnosti 40%, vzhledem k neschopnosti využít dosažené vzdělání, neschopnostmi

pracovního zařazení v plném pracovním úvazku. Vznik invalidity byl stanoven na 24. 6. 2019. Posudek vedl k autoremeduře a přiznání invalidního důchodu prvního stupně od 24. 6. 2019 rozhodnutím žalované ze dne 18. 12. 2019.

- dne 19. 2. 2020 posudkový lékař ČSSZ shledal zdravotní stav žalobkyně dlouhodobě nepříznivý v důsledku narkolepsie I. typu, s kataplexií, s komplexně vyjádřenou symptomatikou, která podle něj vede k poklesu pracovní schopnosti. V době od 24. 6. 2019 do 4. 2. 2020 hodnoceno podle kapitoly VI. oddíl 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesem pracovní schopnosti 40%, v době od 5. 2. 2020 hodnoceno podle kapitoly VI. oddíl 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., poklesem pracovní schopnosti 65%. Posudek vedl k vydání napadeného rozhodnutí.
6. Za účelem posouzení zdravotního stavu žalobkyně a zjištění procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí se zdejší soud obrátil na Posudkovou komisi MPSV v Ostravě, která vypracovala posudek ze dne 23. 10. 2020, následně doplněný dne 5. 2. 2021. V něm posudková komise potvrdila závěr posudkového lékaře ČSSZ o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně v období 24. 6. 2019 do 4. 2. 2020 v rozsahu 40%. V období od 5. 2. 2020 pak považovala závar o poklesu pracovní schopnosti 65% za nadhodnocený a uzavřela, že tento činí 60%. Rozhodující příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně zůstala beze změny.
 7. Vzhledem k přetrvávající nepřesvědčivosti posudkového závěru a nevypořádání se s předloženou zdravotnickou dokumentací žalobkyně nechal soud zpracovat znalecký posudek znalcem z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství MUDr. Jaroslavem Krutským, MBA. Podle jeho posudku je zdravotní stav žalobkyně dlouhodobě nepříznivý, jeho rozhodující příčinou je těžká forma narkolepsie 1. typu s komplexně vyjádřenou a těžkou symptomatologií, rezistentní na stávající medikace a režimová opatření. Pokles pracovní schopnosti hodnotil podle kapitoly VI. oddíl 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve výši 70%, když žalobkyně není schopna výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek, a to od 30. 10. 2019.
 8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby

své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

9. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
10. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který však navzdory doplnění nesplnil podmínky úplnosti a přesvědčivosti, neboť posudková komise se v něm nevypořádala s předloženými závěry odborných lékařů, a své závěr navzdory podrobným dotazům soudu nevysvětlila. Vzhledem k tomu, že posudková komise bez bližšího odůvodnění sporovala jednoznačné závěry odborných lékařů, nadto specialistů na neurologii a zejména narkolepsii, jež není onemocněním úplně běžným, které – jak je soudu známo z jeho úřední činnosti – je léčeno na celostátním specializovaném pracovišti, dospěl soud k závěru o výjimečnosti dané situace a vyžádal si posudek znalce z oboru zdravotnictví, specializace posudkové lékařství, což je postup opakovaně judikaturou správních soudů předvídaný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2003, č. j. 4 Ads 40/2003-217, a rozhodnutí jej následující). Vzhledem k tomu, že závěry znalce v tomto posudku jsou odůvodněné a přesvědčivé, neboť znalec neopomenul vypořádat žádný z předložených lékařských posouzení žalobkynina zdravotního stavu, ani závěry posudkových lékařů, učinil z něj krajský soud závěr o skutkovém stavu, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně od 30. 10. 2019 činí 70% z důvodu těžké formě narkolepsie 1 typu s komplexně vyjádřenou a těžkou symptomatologií, což odpovídá postižení podle kapitoly VI., položky 5c vyhlášky č. 359/2009 Sb., přičemž žalobkyně není schopna výdělečné činnosti ani za zcela mimořádných podmínek.
11. Podle § 39 odst. 1 z. č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. d. p.“) *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
12. Podle § 39 odst. 2 písm. c) z. d. p. *[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
13. Vycházejí tedy z výše uvedeného znaleckého posudku MUDr. Jaroslava Krutského,

MBA, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobkynina zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve III. stupni, když její pracovní schopnost poklesla o 70%. Napadené rozhodnutí, jež je založeno na závěru o invaliditě žalobkyně v prvním, resp. druhém stupni, je proto nezákonné a krajský soud je podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm je žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním posouzením krajského soudu o tom, že žalobkyně je od 30. 10. 2019 invalidní v třetím stupni podle § 39 odst. 1 z d. p., jelikož její pracovní schopnost poklesla o 70%.

14. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch a podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží takovému účastníku právo náhrady důvodně vynaložených nákladů proti tomu účastníkovi, který úspěch neměl. Právně nezastoupené žalobkyni však dle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly a tedy není náhradu čeho jí přiznat. Procesně neúspěšná žalovaná pak právo na náhradu nákladů nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 10. května 2023

JUDr. Zora Šmolková, v. r.
samosoudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **N. K.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2020, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,
o doplnění rozsudku ze dne 10. května 2023, č. j. 17 Ad 21/2020 – 102

takto:

Rozsudek ze dne 10. května 2023, č. j. 17 Ad 21/2020 – 102 **se doplňuje** o výrok III., který zní:

„III. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě číslo 19-4123761/0710 VS 1740002120 náhradu nákladů řízení ve výši 34 500 Kč do 30 dnů od právní moc tohoto rozsudku“.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 19. 6. 2020 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2020, č. j. X.

2. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem dne 10. května 2023, č. j. 17 Ad 21/2020- 102, ve kterém nerozhodl o právu České republiky na náhradu nákladů řízení, proto podle § 166 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve spojení s § 64 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) o něm rozhodl tímto doplňujícím rozsudkem.
3. Vzhledem k tomu, že v řízení vznikly náklady, které platil stát, má Česká republika podle § 60 odst. 4 s. ř. s. právo na jejich náhradu proti neúspěšnému účastníku řízení, jímž je žalovaná. Náklady řízení představují znalečné ve výši 34 500 Kč, o kterém soud rozhodl usnesením č. j. 17 Ad 21/2020-96 dne 28. dubna 2023. Krajský soud proto žalované uložil povinnost jejich náhrady, jak je uvedeno ve výroku tohoto doplňujícího rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 13. června 2023

JUDr. Zora Šmolková, v. r.
samosoudkyně